JE MAINTIENDRAI

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXIV. ZATURDAG den 16den JANUARY 1836. N. 3.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.
Curaçao den 7 January 1836.

HIERBY wordt bekend gemaakt dat de Heer H. VAN DER MEULEN, Lid van den Kolonialen Raad, by dispositie van den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie, dd. 2den dezer, No. 6, voor dit loopende jaar, als Lid in het Collegie der Wees Onbeheerde en Desolate Boedelkamer alhier is gecontinueerd.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

WAARSCHUWING.

DE waarnemer van het ambt van Procureur des Konings, uit de rapporten, aan hem door de dienaren der Policie ingediend, ontwaard hebbende, dat, niettegenstaande de publicatie van den 17 September 1816, van Gouverneur en Raden, de ingezetenen dezer kolonie nalatig zyn in het in orde houden en schoonmaken der straten en gooten voor en in den omtrek hunner woningen en erven, brengt by dezen ter kennisse van het publiek, dat degenen, welke in gebreken zullen blyven van aan de verpligtingen te voldoen, aan hen door de opgemelde publicatie opgelegd, geregtelyk zullen vervolgd worden ter betaling der boete van twintig pezos van achten, gelykstaande met *f* 26. 66⅔, door de vermelde publicatie voorgeschreven tegen de overtreders der aldaar voorhanden zynde bepalingen.

Mr. H. W. DE QUARTEL.

Curaçao den 4 January 1836.

BY den waarnemer van het ambt van Procureur des Konings klagten ingediend zynde tegen het hard ryden te paard zoo in de Stad, aan de Overzyde, op Pietermaai als op Scharlo, met verzoek van daartegen zoo veel mogelyk te waken, heeft hy in aanmerking nemende dat door die handeling onwillekeuriglyk vele ongelukken zouden kunnen gebeuren, nuttig geoordeeld de ingezetenen dezer kolonie ter voorkoming daarvan te herinneren aan de publicatie van den 6 Juny 1783, van Gouverneur en Raden, waarby pœnaliteiten voorgeschreven wordt tegen hen, welke zich schuldig maken aan het hard te paard ryden op de voormelde plaatsen.

Mr. H. W. DE QUARTEL.

Curaçao den 4 January 1836.

OPROEPING.

DE ondergeteekende in kwaliteit als Gemagtigde van Mejufvrouw MARIA ANTONIA SILLE, zuster van moederszyde van wylen WILLEM C. HOEVERTSZ, en alsoo eeniglyk en alleen geregtigd tot de ontvangst van zeker kapitaal ter Weeskamer van de Nederlandsche Portugesche Israelitische Gemeente alhier, op naam van evengenoemde WILLEM C. HOEVERTSZ berustende, geinformeerd zynde, dat MARIA PRUDENTIA SILLE, LOUISA MARTINA SILLE, CATHARINA SILLE en ANTHONY MARCONIER, in huwelyk hebbende ANNA CHRISTINA SILLE, zich onlangs by rekwest aan den Gezaghebber dezer kolonie hebben geaddresseerd, en, onder pretext van de naaste bloedverwanten van meergemelde WILLEM C. HOEVERTSZ te zyn, verzocht autorisatie op de Heeren Weesmeesteren van gemelde Nederlandsche Portugesche Israelitische Gemeente, tot de afgifte aan hen, van het voornoemde kapitaal, roept hierby op alle voornoemde MARIA PRUDENTIA SILLE, LOUISA MARTINA SILLE, CATHARINA SILLE en ANTHONY MARCONIER, in huwelyk hebbende ANNA CHRISTINA SILLE, en alle anderen, welke vermenen mogten, beter, nader of gelyk regt op dat kapitaal etc. te hebben, om door de onwedersprekelykste in des ondergeteekende's handen zynde bewyzen, van hunne dwaling te worden overtuigd; zullende, indien na verloop van vier weken, van heden afgerekend, niemand zich met valabele bewyzen by hem, ten einde voorschreven hebben aangemeld, door hem de noodige stappen tot het ontvangen van zyner constituante's wettig eigendom worden genomen, daar zulks sal worden vereischt.

WYS BOTJES.

Curaçao den 2den January 1836.

RENEWED.

NOTICE.

Consulate of the United States,
Curaçao the 14th June 1834.

THE undersigned having yesterday received from his Government Instructions regarding Invoices to be produced at the Custom Houses of the United States, has the honor to publish the following for the information of all whom it may concern.

L. PAIMBOEUF.

[CIRCULAR TO COLLECTORS OF THE CUSTOMS.]

TREASURY DEPARTMENT,
August 16, 1831.

SIR—Inquiry having been made whether the Consular Certificate required by the Circular instruction of this Department of the 14th of May last, for invoices made out in currency of which the value is not fixed by the laws of the United States, is to be confined to invoices of articles subject to ad valorem duties, I have to state that the instruction is general, and is intended to apply to all invoices made out in such currency, whether of ad valorem, specific, or free goods. Although [illegible] a view to the duty, yet the act of February [illegible], requires the value of all imported articles to be stated to Congres, and directs that the value of articles subject to specific duties, and of articles free from duty, shall be ascertained in the manner in which the value of imports subject to duties ad valorem is ascertained.

I am Sir,
With great respect,
Your obedient servant,
LOUIS McLANE,
Secretary of the Treasury.

Curaçao the 6th January 1836.

THE undersigned Consul of the United States, for the Island of Curaçao and its Dependencies, do hereby give notice to the merchants of this place, that during my absence Mr. JACOB DE MEZA shall act in my place.

L. PAIMBOEUF.

In navolging van de matigheids-genootschappen in Noord-Amerika en Engeland, hebben zich ook te Drachten en te Utrecht dierlyke gezelschappen gevormd, met het edel doel, om het schandelyke misbruik van sterke dranken en daardoor het plegen van menig misdryf te keer te gaan. Dit prysenswaardige oogmerk vindt thans ook in Duitschland navolging, met name te Kirchhain in Keurhessen, alwaar zich een matigheidsgezelschap heeft samengesteld, dat bereids vele medeleden telt. Deze hebben zich, naar luid der statuten, verbonden, om elk overmatig gebruik van geestryke dranken te myden, het gezelschap, door aanwinst van nieuwe leden, zoo veel mogelyk te vergrooten, brandewyndrinken onder de bedienden der leden: als handwerksgezellen, dagloonera, dienstboden, enz., naar beste krachten te verminderen, en zulke personen, die aan het gebruik van sterken drank verslaafd zyn, op geenerlei wyze verdienstelyken arbeid te verleenen, voor en aleer zy hunne schandelyke gewoonte hebben laten varen.

De *Emancipation* doet zien, dat het Leopoldsche bestuur zeer verkeerd gehandeld heeft, door de Leuvensche universiteit af te schaffen. Behalve de vele vyanden, welke het zich daardoor op den hals heeft gehaald, zal zulks een groot proces ten gevolge hebben. Voor twee eeuwen heeft de heer *Mosselman*, uit Brussel, 145,000 guldens aan die universiteit geschonken, op voorwaarde, dat dit geld aan zyne familie zoude gaan, indien de universiteit mogt ontbonden worden. Zyne talryke nakomelingschap, zoo ryken als armen, vordert thans dit geld van het Leopoldsche bestuur.

Uit Töplis heeft men berigten, behelzende een verslag van de inwyding van het gedenkteeken, hetwelk op bevel van den keizer van Oostenryk is opgerigt naby het dorp Priesten, aan den weg naar Kulm, ter eere van den heldhaftigen wederstand, van den generaal *Ostermann*, met 8000 man Russische garden, tegen 35,000 Franschen, onder bevel van den generaal *Vandamme*, op den 29 Aug. 1813, daags voor den slag [illegible] had reeds het plan tot dit gedenkteeken beraamd, doch omstandigheden hadden de uitvoering vertraagd. Wel nimmer zyn by het oprigten van een gedenkteeken zoo vele hooge personaadjes tegenwoordig geweest dan daar: er waren 2 keizers en 2 keizerinnen, 2 koningen, een grootvorst, 2 grootvorstinnen, 2 groothertogen, 6 aartshertogen, 4 aartshertoginnen, 37 prinsen en hertogen. In 20 galawagens, elk met 6 paarden bespannen, kwamen deze vorstelyke personaadjes van Töplis naar Priesten. De keizers en de keizerinnen van Oostenryk en Rusland zaten in een prachtig rytuig met 6 schimmels bespannen, en stapten aan eene franje tent af. Beide keizers en de koning van Pruissen deden, na de inwyding, de gewone drie slagen met den hamer op den steen, en omarmden daarna elkander, om alzoo openlyk een bewys van innige vriendschap te geven. De troepen deden daarop drie salvo's en het geschut werd gelost. By het monument stonden 6 man der Russische garden, die by Kulm hebben mede gestreden, en daaronder een kapitein, welke op het slagveld door den keizer tot overste werd benoemd. Het monument bestaat uit een voetstuk en zuil waarop eene Victoria, vervaardigd naar het heerlyke kunstwerk des oudersdoms, hetwelk voor eenige jaren in Brescia is gevonden. Op het voetstuk staat een toepasselyk latynsch opschrift, en op de vierhoeken ziet men leeuwen, het zinnebeeld van dapperheid en volharding. Prins van *Metternich* las aan de Monarchen de oorkonde der legging van den grondsteen voor, welke door de Monarchen eigenhandig onderteekend werd, en van dezen inhoud is: "Op deze plaats, alwaar "de uitstekendste dapperheid en moedig- "ste volharding eener afdeeling russische

" garden, onder bevel van den generaal " graaf *van Ostermann-Tolstoy*, het voort- " dringen van een fransch armee korps, on- " der aanvoering van den generaal *Van- " damme*, de voorhoede van het groote " Fransche leger, den 29 Aug. 1813 ver- " hinderde en door deze wapendaad de " glorieryke zege der verbondene legers by " Kulm, op den 30 Aug. 1813, voorbereid- " de, wordt dit gedenkteeken, ingevolge " den wil van den vereeuwigden keizer " *Frans I*, opgerigt door zynen zoon, kei- " zer *Ferdinand I*.

" De grondsteen hebben gelegd en de " tegenwoordige oorkonde eigenhandig " onderteekend: keizer *Ferdinand I.* van " Oostenryk, keizer *Nicolaas I.* van Rus- " land, en koning *Frederik Wilhelm III.* " van Pruissen, den 29 Sept. 1835."—Na deze plegtigheid, begaven de vorsten zich naar Arbessau, om het monument te bezigtigen, hetwelk aldaar ter eere van de Pruissische en Oostenrykscbe troepen bestaat. De oude onderofficier, die het opzigt over dit monument heeft, herkende den aartshertog *Karel*, die in den veldslag by Zurch op zynen ransel gerust en van zyn brood gegeten had. Ook de aartshertog herinnerde zich zulks, sprak er over, en begaf zich met al de andere vorsten in het huis van den opzigter, die zyne hooge gasten brood, boter en vruchten uit zynen tuin voorzettede. De vorsten gebruikten dit met veel smaak, en beloonden den gelukkigen veteraan.

De vesting Posen, welke op eene geheel nieuwe wyze wordt herbouwd, zal, wanneer zy gereed is, een pronkstuk van hedendaagschen bouwtrant zyn. Van de daartoe bestemde 21 millioen thalers zyn reeds 8 millioen besteed en is het eerste fort voltooid; alle vertrekken en onderaardsche verblyfplaatsen zyn niet, als by vroegeren aanleg van vestingwerken, bekrompen en somber, maar ruim, luchtig, ja elegant. In iedere kamer slapen 10 militairen en 4 in den gang voor de deur; des morgens worden de [illegible] op elkander gezet, zoodat 14 man in elk vertrek behoorlyke ruimte vinden.—Iedere kompagnie heeft hare kleedkamer gelykvloers, en zelfs ontbreekt het niet aan plaatsen van verlichting en uitspanning.—Het gansche reusachtige werk wordt door met heete lucht gevulde buizen verwarmd. Overeenkomstig de gemaakte teekening zal de geheele aanleg bestaan uit vier forten, gelyk aan het reeds voltooide, en binnen den tyd van vier jaren gereed wezen. Ten einde den benoodigden steen gemakkelyker aan te voeren, heeft men tot aan de steenbakkery aan de Warta eenen spoorweg aangelegd.

Men schryft uit Corsica van den 15 July, het volgende: "De groothertog van Toskanen heeft Pianosa, (een eiland tusschen Corsica en Elba), aan eene russische kompagnie afgestaan, tegen 60,000 kroonen. — Het russische kabinet schynt veel gewigt aan deze bezitting in de Middellandsche Zee te hechten. De toebereidselen ter zee verraden groote plannen. Deze gebeurtenis heeft te Londen en Parys eenen indruk gemaakt. Men vreest, dat Rusland den handel op de Middellandsche Zee zich wil toe eigenen. Men verzekert, dat de afstand van Pianosa aan Rusland der diplomatie veel werks heeft gegeven, en dat de Russische legatie te Florence alles in het werk heeft gesteld, om tot deze belangryke onderhandelingen te geraken."

Eene merkwaardige byzonderheid omtrent de Cholera.—Te Aix heeft den 16 July in de kazerne, waarin zich het twaalfde regement van linie bevindt, het volgende plaats gehad: Des morgens tegen half acht ure bezocht de kolonel, de luitenant-kolonel en de chirurgyn-majoor de kazerne. Terwyl zy beneden waren, kwam men hen zeggen, dat een voltigeur, op de tweede verdieping, de cholera gekregen had. Zy begaven zich derwaarts, en vonden den ongelukkige reeds buiten kennis. Terwyl zy daar stonden, werden er op dezelfde kamer in den tyd van 10 minuten een en twintig soldaten, de een na den anderen, door de cholera aangetast. Te midden van dit jammertooneel hoorde men roepen: *Sluit de ramen!* Deze kreet werd herhaald door degenen, die staande gebleven waren. De ramen, die open stonden, werden gesloten, en de cholera hield op meer slagtoffers te maken. Deze 21 soldaten zyn naar het hospitaal overgebragt; negen zyn in den loop van den dag gestorven, en 5 den volgenden dag. De luitenant-kolonel gevoelde zich ongesteld by het heen gaan, en stierf in den nacht van den 17.

Engeland.—De matigheidsgenootschappen, welke in de Vereenigde Staten van N. Amerika zoo spoedig zyn toegenomen, en die aldaar niet minder dan 1,500,000 leden tellen, vinden ook in Engeland veel byval. Van Feb. 1834 tot Feb. 1835 is het getal leden in Engeland met 37,000 personen vermeerderd. Het getal bedraagt er thans 110,525. In de stad Bristol alleen, alwaar dat genootschap in het voorgaande jaar 1500 leden telde, is hetzelve in dit jaar met 1000 personen vermeerderd. Het is te wenschen, (aldus schryft men uit Frankryk) dat de aandacht ook in ons land op deze soort van genootschappen werd gevestigd, dewyl de welda- [illegible] zedelykheid der volken uitoefenen, algemeen bekend zyn, en niet kunnen ontkend [illegible]

De britsche zeemagt telt thans 544 schepen, waarvan 148 in werkelyke dienst, doch zoo er gemakkelyk 217 in een oogenblik beschikbaar hebben; van de opgemelde 544 zullen er omtrent 130 geen zee kunnen bouwen. De schepen van het swaarste kaliber zyn de volgende: de Caledonia van 120 stukken in de Middellandsche zee; de Trafalgar van 120 te Woolwich; de Royal Sovereign van 120 te Portsmouth; de St. George van 120 te Plymouth; de Algiers en de Victory, ieder van 110, te Pembroke; de St. Joseph van 110 te Plymouth; de Victory van 104 te Portsmouth; de Londen van 92, te Chatham; voorts de India, de Vanguard, de Nile en de Hindostan, van 92 en 80 stukken.

De britsche landmagt telt 6 veldmaarschalken, 1 kommandant en chef der krygsmagt, 90 generaals, 198 luitenant-generaals, 216 generaal-majoors, 205 luitenant-kolonels, 598 majoors, 1,515 kapiteins, 2,198 luitenants, 1,016 vaandeldragers en kornetten; 26 regimenten kavallerie, de lyfgarden daaronder begrepen; 103 regimenten infanterie, 3 brigade ligte troepen, 1 regiment artillerie, 1 korps ingenieurs, 1 koloniaal Afrikaansch korps, 1 korps tot den staf behoorende en 3 kompagnien veteranen van Terre Neuve; de effective sterkte van het leger bedraagt 80,000 man; de artillerie 12,237, en de geheele sterkte 113,149 man.

Pruissen.—Het getal inwoners van het Koningryk Pruissen bedroeg, volgens eene op het laatst van het jaar 1831, gedane telling, met de krygsmagt 13,038,960 zielen. Daarvan waren in de Duitsche provincien 9,956,755 (zonder de krygsmagt slechts 9,744,657) en in de provincien buiten Duitschland 3,082,205 (zonder de krygsmagt slechts 3,036,088). Van alle deze leefden er in steden 3,559,697; rekende men by het opgemelde getal van 13,038,960 Neuchatel met 54,080 zielen, zoo waren er in den geheelen staat (1831) 13,093,040 menschen. Voor het einde van 1832 kan men (zonder Neuchatel) 13,099,895 menschen rekenen, wanneer men de meerdere geboorten by het door de telling van 1831 verkregen getal voegt. Naar evenredigheid hebben de regeringsdistricten Dusseldorf (7,048 op de vierk. myl) en Keulen (5,471 op de vierk. myl) de sterkste bevolking; [illegible] Köslin (1,274 op de vierk. myl) en Marienwerder (1,427 op de vierk. myl). Het getal der woonhuizen bedroeg (1828) 1,674,929, dat der fabryksgebouwen, molens en byzondere magazynen 91,436 en de publieke gebouwen 67,610. Men telt thans 985 steden, want zoo veel worden er vertegenwoordigd door de stedelyke standen in de provincien, 340 vlekken en 36,000 dorpen en gehuchten. Het grootste deel der inwoners behoort tot de Evangelische kerk. Voor de wet heeft geen onderscheid van godsdienst plaats, en alle godsdienstige belydenissen hebben gelyke regten. Onder de inwoners (1831) waren 7,941,721 Evangelischen, 4,918,153 Katholyken, 14,756 Mennoniten en 167,330 Joden.

Zwitserland.—De bevolking van het vorstendom Neuchatel beliep op het einde van 1834, volgens eene naauwkeurige telling 56,073 zielen, waaronder 13,099 Zwitsers uit andere kantons en 3304 vreemdelingen. Sedert 1833 is de bevolking met [illegible] 6366 horologiemakers, welker getal sedert 1833 met nog 359 vermeerderd is.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 15 January 1836.

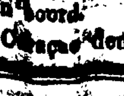
NAMENS den Hoog Ed. Gestrengen Heer Gezaghebber dezer kolonie, wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week eindigende den 23 dezer als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 18 Oncen wegen, en van mindere pryzen naar evenredigheid; [illegible] het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys, een once minder mogen wegen; op boete als by de Publicatie van den 16den Maart 1834 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

NAAR AMSTERDAM,

zal op primo February aanstaande vertrekken,

HET NEDERLANDSCHE KOFSCHIP

JOANNA & JACOBA,
Kapitein D. J. BART.

Voor Vracht vervooge men zich by den Kapitein aan boord.

Curaçao den 15 January 1836.

CURAÇAO.

Vaartuigen in en uitgeklaard sedert onze laatste.

INGEKLAARD — JANUARY.

9.	bark	Anna Isabel, Quevedo,	Aruba
	golet	[illegible], Garcia,	Puerto Cabello
	—	Grand Canal, De Brot,	St. Thomas
11.	—	[illegible], Yver,	dito
	—	Dorothea, Quant,	Jacquemel
	—	[illegible]lo, Coronado,	Barcelona
	bark	Dolores, Fernandez,	Coro
12.	golet	Tres Hermanas, Perez,	dito
	—	[illegible], Ferrero,	La Guayra
	boot	[illegible], Novarro,	[illegible]
	golet	Carlota, Rafetta,	Puerto Cabello
	—	Aboona, Huybregts,	Bonaire
13.	boot	[illegible]lo, Da Costa,	dito
14.	golet	Segunda Palmira, Ybarraran,	Mayaguez
15.	—	[illegible], Gorsalige,	Ocumare

UITGEKLAARD — JANUARY.

9.	bark	Marguerite, Brunow,
	golet	Gouv. Gen. Baron van Heeckeren, De Haseth,
	—	Eeminlyke Louise, Vos,
	—	Dorothea, Quant,
12.	—	Maria Josepha, Barreto,
	—	Aurora, Jones,
13.	—	Gran Maria, Brust,
	—	Aboona, Huybregts,
	brik	Wickford, Lanpher,
	golet	Grand Canal, De Brot,
	bark	Anna Isabel, Quevedo,
14.	golet	Geertruida, Levy,
	—	Tres Hermanos, Torres,
15.	—	Napoleon, Raffa,
	bark	Dolores, Fernandez,

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.
JANUARY 1836.
V. M. Zondag den 3 te 8 u. 29 m. 'savonds.
L. K. Maandag den 11 te 11 u. 54 m. 'smorgens.
N. M. Maandag den 18 te 3 u. 52 m. 'smorgens.
E. K. Maandag den 25 te 10 u. 9 m. 'smorgens.

Sedert onze laatste zyn alhier twee vaartuigen van Puerto Cabello met emigranten aangekomen. Thans is de beurt aan de reformisten om hun land te verlaten. Zoo gaat het in de wereld. Men moet echter altyd den genen, wien deze wisselvalligheid der aardsche dingen ten deel valt bejammeren, en met toegeeflykheid behandelen. Onder deze emigranten bevinden zich de Generaals Mariño, Justo Briceño en Garcia, benevens eenige hoofd en ondergeschikte officieren.

Wy vernemen dat deze emigratie plaats had, na eenen wapenstilstand van 13 dagen. Generaal Mariño, het opperhoofd der hervormers, zou, naar men zegt, verscheidene dagen lang met Generaal Paez geconfereerd hebben om een vergelyk te treffen, ten einde voor zich en zyne ondergeschikten eene amnestie te erlangen, even als die, welke aan Generaal Monagas en deszelfs officieren verleend is geworden; doch Generaal Paez heeft geweigerd eene dergelyke amnestie te verleenen, hy wil de reformisten in Puerto Cabello eene amnestie geven, onder dezelfde voorwaarden, als die van Maracaybo: veiligheid van leven en eigendommen, zonder behoud van eenige rang of waardigheid.

Generaal Mariño, zegt men, zou met Generaal Carabaño beraadslaagd hebben, om op deze voorwaarden het kasteel van Puerto Cabello overtegeven, doch deze wilde hieraan geen gehoor geven, zeggende: dat hy kommandant van dat kasteel was, en niet dan voor overmagt en geweld zal onder doen. Generaal Mariño zag [illegible] perbevelhebberschap ontheven en vertrok daarop dadelyk met de zynen naar dit eiland.

Naar men zegt verkeert Generaal Belusche, byna in hetzelfde geval. Hy heeft ook met Generaal Paez eene byeenkomst gehad en daarop zyn bevel over het eskader der reformisten neergelegd, na den Generaal Paez de verzekering gegeven te hebben, van niet meer, in deze omwenteling, den kryg tegen het wettige gouvernement te zullen voeren.

De zaken in Maracaybo zyn thans geheel vereffend. De kommandant der reformisten aldaar is reeds naar La Guayra vertrokken, en zyne manschappen ten getalle van reim 100 manschappen, waren op den 8 dezer te Coro aangekomen, op hunnen weg naar Caracas.

Men heeft zich dikwyls afgevraagd welke toch de reden was dat de Spanjaarden zoo gruwzaam hunne eigene priesters vermoordden. De voornaamste reden is deze:

Toen in 1823 Ferdinand in Spanje weer hersteld was, vormde zich aldaar een genootschap onder den naam van de maatschappy of genootschap van den werg-engel. Dit genootschap had tot doel om de liberalen optesporen en hen heimelyk door dolk en vergift te doen ombrengen. In 1824 zyn door hetzelve alleen in het distrikt van Barcelona 1800 menschen omgebragt, die meestal tot het leger behoord hadden en naar hunne haardsteden waren terug gekeerd. Het genootschap van den *angel exterminador* werd door de geestelykheid opgerigt, bestond meestal uit geestelyken en was voor de vervolgingen van den wereldlyken arm gewaarborgd. De herinnering aan deze gruwelen en het aandenken aan vermoordde bloedverwanten zyn de voornaamste beweegreden, die het volk tot dien priestermoord aanzettede.

Deze priestermoord zou nog grooter geweest zyn indien er niet eenige oorzaken bestaan hadden, die vele reddeden, namelyk deze: vele kloosters hadden onderaardsche uitgangen; toen het volk deze kloosters vermeesterde, waren de monnikken door deze onderaardsche gangen ontsnapt.

De autoriteiten, de woede van het volk niet kunnende betoomen, trachteden echter dezelve te bestieren; zy mengden zich onder het gemeen, "Broeders!" zeiden zy, "slaat dood, brandt en verwoest zoo veel gy kunt, doch plundert niet, dat is geene vaderlandsliefde, geene nationaliteit, maar dieven en roovers werk, en de edele Kastiliaan is geen gemeene roover!"— Alle kerksieraden van goud en zilver, edelgesteenten, schilderstukken van beroemde meesters, boekverzamelingen, enz. alles werd terstond in de brandende gebouwen geworpen, en den eersten den besten die iets wegkaapte, kreeg een kogel door het hoofd. Door dezen maatregel zyn er wel is waar vele zaken van waarde verloren geraakt, doch het lokaas om te plunderen ging verloren. De vreemde kooplieden te Barcelona, die aanschouwers dezer moord waren, kregen medelyden met die arme monnikken, die door de straten vlugtende waren, wykplaats onder de troepen der burgers zochten, voor hen op de knien vielen en om genade baden, doch niemand durfde het wagen om hen te redden.

Deze verwoesting heeft in Spanje een groot materieel nadeel veroorzaakt, er staan vele kostbare kerken en gebouwen in puin, doch aan eene andere zyde heeft dezelve de regering weder voordeel aangebragt: waren de kloosters door een gou- [illegible] rykdommen te bergen, doch dezen onverwachten aanval van volks zyde, deed de monnikken in alle plaatsen in Spanje hals over kop uit hunne kloosters vlugten zonder dat zy tyd hadden iets te kunnen bergen. De ledig staande gebouwen zyn door de regering in bezit genomen en ter beschikking der Cortes gesteld; de boekverzamelingen moeten echter in de nationale bibliotheken overgebragt worden.

Toen de regering te Madrid den storm zag opzetten, liet zy alle monnikken uit de hoofdstad wegvoeren en in gebouwen buiten de stad plaatsen, en elk gebouw door eene afdeeling militairen beschermen.— Zulks is ook te Cadix en meer andere plaatsen geschied.

De monnikken in Spanje en ook velen in Portugal, die tot nu toe vry zyn gebleven van het vonnis dat de Schepper over Adam en zyne nakomelingschap heeft uitgesproken: in het zweet uws aangezigts zult gy uw brood eten, zyn thans door deze gebeurtenis even als het overige gedeelte van Adams kroost aan dit vonnis onderworpen.

In Geneve is het derde eeuwfeest der stichting van de hervormde kerk door Calvin, met veel luister gevierd.

Te dien einde noodigde de regering de hervormden uit verschillende plaatsen van Europa uit om afgevaardigden naar die stad te zenden om dit feest meerder luister by te zetten. In dit stuk werd tevens opgesomd de voordeelen die de hervorming aan het menschdom heeft aangebragt.— Hierop verscheen een tegenstuk in het licht, opgesteld door de roomsche geestelykheid van dit kanton, (de roomschen maken het 2-8 deel uit der bevolking van het kanton Geneve), waarin beweerd werd dat het kalvinismus in plaats van eene weldaad eene pest voor het menschdom is. Doch in weerwil van dit tegenschrift, hebben de aanzienlyke roomschen dezer stad hunne huizen insgelyks geillumineerd, daar zy erkennen dat het kalvinismus de oorzaak van den bloei en welvaart dier stad is.

Het is bekend dat de Methodisten uit Engeland te Geneve overgekomen, door predikatien en traktaatjes eene scheuring in de kerk bewerkt hebben. Er bevinden zich ter aller plaatsen menschen die niet te vreden zyn met het eenvoudige christendom, maar die daar by ook wat raars en vreemds moeten hebben. Voor zulke menschen zyn de Metdodisten regt welkom. Deze hebben dan te Geneve eene gemeente gesticht en bewerkt dat vele personen zich van de kerk van Geneve hebben afgescheurd. Deze Methodisten werkten dan de roomsche priesters in de hand door by deze gelegenheid een geschrift in het licht te geven en te prediken, dat de kerk van Geneve geen regt had om het eeuwfeest te vieren, daar zy van de zuiver gereformeerde leer, die Calvin heeft gepredikt, is afgeweken en tot het deïsmus of de natuurlyke godsdienst is vervallen. Doch dit belettede niet dat er leeraars van alle protestantsche landen van Europa derwaarts kwamen, dat de toeloop van vreemdelingen buitengewoon groot was en de kerkelyke redevoeringen en vreugde bedryven vele dagen achter een voortduurden.

REDEVOERING van den Hertog **DE BROGLIE**,
in de Zitting der Kamer van Afgevaardigden
van den 4 Augustus.

Myne Heeren, een groote misdaad heeft Frankryk met afgrysen en verontwaardiging vervuld, hy heeft een helder maar droevig licht over den toestand der maat- [illegible] mannen, aan het gouvernement geopenbaard. Wy zyn dankzeggingen schuldig aan de Voorzienigheid, die over dit Koningryk waakt, en het redt door den Koning te redden; wy zyn een schitterend blyk van bewondering en liefde aan dezen grootmoedigen Verst, waarlyk de Vader des Vaderlands, verschuldigd; wy hebben eene godsdienstige schatting van rouw en hulde te betalen aan de nagedachtenis van hen, welke rondom hem gevallen zyn; maar wy hebben ook te denken aan de toekomst en het land.

Frankryk, bezorgd voor synen koning, voor zyne instellingen, verheft deszelfs stem en eischt van het bestuur de bescherming, welke zy regt heeft er van te verwachten. Het is den naam van Frankryk, dat wy U, Myne Heeren, hebben terug geroepen; het is voor haar, dat wy U de maatregelen komen voorstellen, die ons toeschynen alleen geschikt te zyn, om den persoon des Konings en de Constitutie van den staat buiten gevaar te stellen.

Het kwaad is niet nieuw; reeds verscheidene jaren beyvert zich de rampzalige factiesucht, om de vruchten der regtmatige omwenteling te bederven, en maakt beurtelings twyfelachtig de monarchie op het oogenblik, dat zy zich schynt te bevestigen, de wetten, wanneer haar gezag herleeft, de welvaart, die zich ontwikkeld, de maatschappy, welke weder tot bedaren komt.

Frankryk volgt sedert vyf jaren eene stem van voortgang en van gevaar te gader; nooit had het met meer welzyn meer bekommeringen, nooit zoo vele dagen van oorlog te midden van den vrede. Het gevaar, naauwelyks onder eene gedaante verwyderd, verschynt weder onder eene andere; de bezorgdheid naauwelyks bedaard, ontwaakt weder; en de maatschappy, welke geluk en rust verlangt, welke in zich alle middelen gevoelt om gelukkig en gerust te zyn, is verpligt om te aller uur, tot hare veiligheid, de krachten te ontwikkelen, welke zy aan haren rykdom en hare grootheid wilde wyden. Het openbaar gezag zegeviert met moeite, over de worstelingen, waartoe haar de factien noodzaken. U zelven, Myne Heeren, hoeveel tyd, hoeveel pogingen, hoeveel veerkracht heeft van U de krachtdadige bescherming der orde niet gevorderd! En evenwel schynt U de orde nog niet verzekerd, en evenwel blyft U alleen nog eene groote mate van bezorgdheid voor de toekomst.

Wat ons betreft, Myne Heeren, wy gelooven met vertrouwen aan het geluk van Frankryk, aan de zege-

praal onzer zaak. De gevaren hebben niets, dat ons ontmoedigt: zy toonen ons slechts de noodzakelykheid van te handelen en het middel om hen te bedwingen.— Vyf jaren van beproeving hebben onze harten en onze overtuiging geoefend, en Frankryk weet thans hoe een groot volk de omwenteling, die het daargesteld heeft, beheerd.

Welke ook de onbeschaamdheid der partyen zy, hoe gevaarlyk zy ook moge zyn, zy zyn overwonnen, zy dagen ons niet meer uit, maar zy bestaan nog voortdurend; en elke dag brengt het kwaad, dat zy doen, en bovenal het kwaad, dat zy veroorzaakt hebben, aan het licht. Overal ontmoet men de verwoestende sporen van haren doorgang. *Zy* hebben de gemoederen een vergif ingestort, dat nog niet gereed is te verdooven.— De vooroordeelen, die zy verspreid hebben, de driften, die zy hebben doen ontbranden, de ondeugden, die zy uitgebroeid hebben, zyn nog in gisting; en zoo al in dit oogenblik het ryk des oproers een einde genomen heeft, zoo duurt echter de zedelyke opstand nog voort. Eene doellooze en breidellooze opgewondenheid, een ingekankerden haat tegen de maatschappelyke orde, eene blakende zucht om dezelve, tot wat prys ook, omverre te werpen, eene hardnekkige hoop om daarin te slagen, de verbittering van het kwalyk gelukken, de onverzoenlyke vernedering der bedrogene ydelheid, de schaamte van te zwichten, de dorst naar wraak, ziedaar wat er overblyft in de gelederen van die oproerige horden, welke de maatschappy overwonnen, maar niet uitgeroeid heeft.

Deze toestand zoude voortduren, hy zoude neteliger worden, Myne Heeren, indien wy er niet een snelwerkend en heilzaam geneesmiddel aan toedienden.— Dult nog verder, dat de factiën, wel niet meer door het opvatten der wapenen, niet meer zelfs door bedreigingen, maar door eene trotsche verloochening, al de magten in de maatschappy aanranden; duldt dat zy op den helderen dag tegen het beginsel van het gouvernement des lands protesteren; duldt dat zy in het openbaar getrouwheid of verkleefdheid zweren aan een gouvernement, hetwelk Frankryk niet meer wil, aan een gouvernement, dat zy nooit meer begeeren zal; dult alzoo hetgene eenig vryland nooit geduld heeft; en rekent er op, dat het leven der maatschappy niets dan een lange revolutionnaire crisis zyn zal. De orde, langzamerhand ondermynd, zal broksgewyze, in een vallen; men zal weldra twyfelen of er een gouvernement bestaat; het ontzag voor de wetten en de vrees, die het ontzag vervangt, zullen verdwynen. Dank zy de schrik, der zwakken, den afkeer der wyzen, de maatschappy, door de oppermagt verlaten, zal aan uittering sterven, of, alleen in hare eigene werkkracht hopende, op hare beurt wetten, onvermogend om haar te beschermen, verachtende, zal zelve het geweld te hulp roepen. Maar alvorens zullen de heethoofden of kwaadwilligen, elken dag de vermetelheid hunner hoop vergroot hebben; zy zullen in hunne harten al die wraakzuchtige driften ontketend hebben, tegen welke de wetten gemaakt zyn. Weldra, dronken van de bedervende beloften der partyen, weggesleept door derzelver trouwlooze aanmaningen, zullen zy met hunne hartstogten door drift beheerschte raadsvergaderingen besturen, en misdadige leeringen in misdaden veranderen.

Zoodanig zyn de kwalen, die ons aantasten zouden, Myne Heeren, byaldien wy dezelve niet in derzelver kiem verstikten; of liever zyn wy niet veroordeeld te zeggen, dat zy reeds ten deele verwezenlykt zyn? Is het niet waar dat nooit eenig gouvernement in zyn beginsel, in zynen vorm, in zyn opperhoofd, met meer schaamteloosheid, met meer verwoedheid, met meer straffeloosheid is aangetast geworden dan het gouvernement van het Charter van 1830? Is het niet waar, dat de party van de vervallene dynastie onbeschaamdelyk Frankryk voor haar als een erfgoed durft terug vorderen, en dat in plaats van haar verleden absolutismus door het ontzag voor de orde uit te wisschen, zet zy tot de tegenomwenteling aan door de regeringloosheid, en verklaart zich in staat van opstand tegen elke magt, wier regt nationaal is, en die Frankryk in Frankryk regeert?

Is het niet waar, dat de party der republiek, nog zwart van den rook des stryds, zich staande met het geweer in den arm in het aangezigt van het gouvernement, dat zy ontkent en hoont, en stoutmoedig de burgers onder de vaan der revolutionnaire magt aanwerft, wier daarstelling zy reeds vooraf begroot? Eindelyk, is het geene daadzaak voortaan met bloedige trekken op het plaveisel onzer straten geschreven, dat onder het vuur der vyandige drukpers, dat onder de aanhoudende uitbarsting van barbaarsche theorien en verschrikkelyke lasteringen, er zich in den boezem der maatschappy, daar, waar die grovedriften en die hevige geesten, die de orde noch te dragen, noch te begrypen weten, zich eene duistere militie gevormd heeft van mannen, tot alles in staat, dweepziek en snood tevens, waar alle partyen recruten voor den opstand kunnen vinden, waar de staatkundige vadermoord volkomen gereede en volkomen gewapende armen aantreft?

Dit tafereel is niet dan al te waar, Myne Heeren, en het is niet zonder smart, dat wy het voor U ophangen. Het kost ons veel, dat alles te zeggen; maar wy spreken voor eene moedige natie, welke sedert vyf jaren, met eene toenemende veerkracht, aan de aanvallen en de lagen der partyen, de magt van zyne rede en van zynen wil tegenstelt. Hoe meer zy hebben durven bestaan, des te grooter is de natie geworden, en wy kennen geen tydstip, waarin Frankryk reden had om trotscher op zich zelve te zyn. Deszelfs wysheid is genoegzaam om de bekwaamste gouvernementen te doen verstommen.

Zeker van den openbaren wil, vertrouwende op uwe hooge voorzigtigheid, vreezen wy niets, Myne Heeren. Wy zien de kwaal, en wy gelooven het geneesmiddel te kennen. Hetzelve is geheel en al in de beginselen en de krachten van het constitutionele gouvernement. Gy herinnert U het programma van het politiek stelsel, dat wy ons beroemen staande te houden, *het charter en den vrede*. Het is tyd om het zonder voorbehoud te vervullen.

Het is door een zeer vreemd contrast, dat, terwyl het gouvernement zich met naauwgezetheid er by bepaald om zich in den constitutionelen sfeer te houden, de partyen er nooit in gekomen zyn. Het charter tegen de oppermagt inroepende, hebben zy het charter nooit voor henzelven erkend. Het charter moest de gemeene wet der partyen zyn, onder de restauratie zelfs scheen zy het te zyn. Tegenwoordig is het charter de breidel der oppermagt en het speeltuig der factien. De verachting van het charter, de nietigheid van het charter is hare vereenigings-leus. Laat ons het charter verdedigen, Myne Heeren, laat ons aan hetzelve zyne regten wedergeven, herstellen wy zyne onschendbaarheid. Al de partyen tot den godsdienst van het charter terug te brengen, is op het beginsel zelfs van onze omwenteling terug te komen.

Het doel der wetten, welke U achtervolgens zullen aangeboden worden, is, om alle partyen in het charter te doen terugkeeren, door voorzigtigheid ten minste of vrees, als het niet door overtuiging is. Het charter stelt de staatkundige vryheid daar, maar onder welken vorm? Onder dien van de constitutionele monarchie. Alle partyen zyn vry in den boezem der constitutionele monarchie. Zoodra zy er zich uitbegeven, is haar geene vryheid meer verschuldigd; zy stellen zich zelven buiten de staatkundige wet; zy moeten niets meer ontmoeten dan de strafwet en de magten, welke door dezelve ter harer verdediging gewapend worden.

De vryheid der drukpers beheerscht de andere instellingen niet; zy wordt zelve beperkt door de constitutie, waarvan zy een gedeelte uitmaakt. Het is een fundamenteel beginsel van het charter, dat is te zeggen, van de constitutionele monarchie, dat de monarch boven alle bereik, boven alle onderzoek is. De monarchie, de koning, zyne dynastie zyn in het charter, en even als dat, onschendbaar. Hen aantevallen, hen in het openbaar te loochenen, is eene daad van oproer; en te midden der hartstogten, die ons omgeven, na de misdaden van Juny en April, na die van 1832 en van July 1835, is het eene blykbare aanslag tegen de veiligheid van den staat. Zoodanig, Myne Heeren, zyn de denkbeelden, welke voorgezeten hebben by de keuze der middelen, welke wy U zullen voordragen. Vrees niet, dat om de partyen te beteugelen wy dezelve nagevolgd hebben; en dat wy, het heilige gezag van het charter willende herstellen, wy zelve het niet zouden geëerbiedigd hebben. Wy vragen U niet, om eenigen waarborg te verzwakken, om eenige vryheid op te heffen. Geene uitzonderings-wetten; geene tydelyke maatregelen.— Zonder twyfel waarschuwen ons de omstandigheden omtrent onze pligten, en maken derzelver vervulling dringender en gemakkelyker. Maar niet enkel voor de tegenwoordige omstandigheden gemaakt. Zy zullen regtvaardig, nuttig, staatkundig zyn, zoo lang de constitutionele monarchie staat.

De vyandelyke partyen hebben, zoo als my toeschynt, slechts drie voorname waarborgen in te roepen: de persoonlyke vryheid, de vryheid der drukpers en de constitutionele orde der jurisdictien. Wy eerbiedigen deze drie waarborgen. De individuele vryheid zal blyven, zoo als zy is. Wat de orde der jurisdictien betreft, wy lezen in het charter, dat de staatkundige misdaden en vergrypen geoordeeld worden door de Cours d'Assises, enz., in zekere gevallen door de Kamer der Pairs. Het is volgens dien regel, dat onze wetten vervat zyn, en wy vragen in het geheel geen buitengewoon regtsgebied. Wat de vryheid der drukpers aangaat, wy willen haar opregt en volkomen, maar constitutioneel. Wy stellen geene grenzen aan de discussie over de daden des gouvernements; wy stellen er, maar enkel geput in een juist gevoel van achting en welvoegelykheid, voor de discussie over den publieken persoon, van de bewaarders en de agenten des openbaren gezags. Wy staan geene discussie toe over den koning, over de dynastie, over de constitutionele monarchie. De drukpers, Myne Heeren, kan geene meerdere regten hebben dan deze tribune. De koning, de dynastie, de constitutionele monarchie, zyn binnen deze muren onder de sauve garde van uwen eerbied en uwe wakende gestrengheid geplaatst; buiten deze muren moeten zy onder de sauve-garde van gestrenge straffen geplaatst worden; wanneer die, waarin het strafwetboek voorzien heeft, niet voldoende zyn, moet men er andere instellen, welke de menschheid niet wraakt, maar die evenwel den misdadigers eenen schrik inboezemen geëvenredigd aan de grootte zelve der misdaad. Men moet de geregelde jurisdictien, welke belast zullen zyn, die toetepassen, met middelen wapenen, welke zelve regelmatig, maar tevens snel, regtstreeks en krachtig werkende zyn, om de doeleinden van de justitie te vervullen. Men moet zekerheid verleenen aan de magistraten en aan de burgers die dezelve uitoefenen:— Voortaan moet het oproer, van de publieke plaatsen verbannen, niet meer zyne toevlugt vinden, in het heiligdom der wetten alvorens er zyne kastyding te vinden.

De geest van de maatregelen, welke wy U aankondigen, is zoo als gy ziet, overeenkomstig met de staatkunde, welke wy altyd gevolgd hebben, met die, welke sedert 1830 de overhand gehad heeft, met die, welke gy en uwe voorgangers zoo veel malen voor de eenigste nationale staatkunde verklaard hebt.

De gebeurtenissen bevestigen ons slechts te meer in de overtuiging, dat die staatkunde het welzyn van Frankryk en de leid-ster van de monarchie vvn 1830 uitmaakt. Haar te laten varen, zoude zyn alles te verliezen; haar te verzwakken, zoude zyn gevaren te zoeken. Zoolang het vertrouwen des konings ons in den post zal behouden, waarop wy zyn, zoolang de uwe ons de uitoefening van het gezag mogelyk zal maken, zullen wy aan de meermalen beproefde beginselen onwrikbaar getrouw blyven, en wy zullen onze pligten vervullen met al die vastheid, al de gestrengheid, welke de toestand vereischt.

Inderdaad, Myne Heeren, te midden van deze groote wanorde van denkbeelden, zyn er tegen de roekeloosheid en de onbeschoftheid der partyen, geene verschrikkelyke, maar krachtige en volkomen ten uitvoer gelegde wetten noodig. De weekheid, de beleefdheid ten minste zyn misschien aan de absolute magt geoorloofd; zy kan die altyd door de willekeur opwegen. Maar het constitutioneel gezag moet de ongevoeligheid der wet navolgen. Hoe grooter de vryheid is, des te minder moet het gezag, buigen. Het gouvernement heeft zich beyverd, om voor U zich te verbinden, al de magt welke de constitutie hetzelve verleent, te ontwikkelen, geene beschroomde en toegevende verschooningen moeten de slechte burgers stoutmoedig maken. De tyd is gekomen om hun te herinneren, dat zy eene schadelyke en zwakke minderheid heeft, welke de edelmoedigheid onzer instellingen beschermt, op voorwaarde dat zy voor dezelve staan blyven.

Aldus, Myne Heeren, hopen wy op den luiden wensch des lands te antwoorden. Overal verklaart zich het nationaal gevoel; en in deze kamer, waar wy dien gaarne ondervragen en hooren, hebben wy ontwaard, dat dezelve in overeenstemming was met onze bedoelingen, dat hy ons te gelyker tyd eenen gids en eenen steun aanbood. Het was onze pligt de eerste te zyn, en uwe deliberatiën weder te openen.

Doet uitspraak, Myne Heeren, gy hebt ook uw aandeel van verantwoordelykheid in het bestuur des lands. De Goddelyke bescherming zal over dezen troon, dien moed en wysheid beroemd maken. Uwe wysheid en uw moed zullen, door het ontwapenen der factiën, welke hem bedreigen, voleinden wat het geluk van Frankryk begonnen heeft.

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkery van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wz., in de Willemstad, Breede Straat, Huis No. 76. De prys derzelve is f 12. 'sjaars, te betalen om de drie maanden. De prys der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.